

Stadt Chur

Deutsch für die Schule

**Barashada Iuuqada Jarmalka sanadkii ka horeeyey
dugsiga xannaanada**

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Markii aad galayo dugsiga xannaanada ee caruurta jirta shanta sano, cunuggu waa inuu awoodaa inuu ku hadlo luqada Jarmalka. Haddii cunug ka yimid Chur uusan aqoon ku filan u lahayn luuqada Jarmalka, isaga ama iyadu waxay gali doonaan barnaamijka hormarinta luqadda ee hore: Sanadka ka hor dugsiga xannaanada, carruurta waxaa lagu ilaaliyaa laba maalmood iyo bar todobaadkiiba xarun xanaano caruureed oo lagu xannaaneyo caruurta Jarmalka oo ay weheliso Caruurta ku hadasha luqada Jarmalka. Waalidku waxay ka qaybqaataan barnaamijka waxbarashada waalidka oo waxay si firfircoon u taageeraan ilmahooda inta lagu jiro sanadka taageerada. Tan maxay uga dhigan tahay carruurta, sidee ayey tahay inay waalidku u socdaan oo maxay yihiin kharashyadu? Dulmar guud.

Maxay carruurta u bartaan luuqada jarmalka kahor dugsiga xanaanada *Fursado loo wada siman yahay*

Aqoonta luuqada Jarmalku aad ayey muhiim ugu tahay guusha dugsiga. Caruurta si adag ugu hadla wax ama aqoon luqada Jarmalka marka ay galayaan dugsiga xanaanada waxay bilaabayaana shaqooyinkooda dugsiga iyadoo wata xaalado ka sii dara marka loo fiiriyo saaxiibadooda ku hadla luuqada Jarmalka. Sanado badan ayey qaadataa in carruurta ku bartaan luuqada Jarmalka sidii luqad aan caadi ahayn. Taasi waa sababta ay muhiimka u tahay inay bartaan luuqada Jarmalka inta aysan bilaabin dugsiga xannaanada.

Da'da ugu muhiimsan barashada luuqada iyo horumarka waa da'da dugsiga barbaarinta. Gelitaanka dugsiga xannaanada ee Chur wuxuu dhacayaa shan sano jirka.

Xeerka Dugsiga Chur (711, Qodobka. 39) Sidaas awgeed waxa uu sameeyay suuragal ahaanshaha in la taageero carruurta dugsiga barbaarinta oo leh wax yar ama aan lahayba wax aqoon Jarmalka ah "Deutsch für die Schule" Barnaamij iyo dhigitaanka ka-qaybgalka waajibaadka waalidiinta iyo carruurtooda.

Sidee carruurta yaryar u bartaan luuqada Jarmalka? *Ciyaar leh, cunug ilaa ka cunug*

Ilmaha yari waxay wax bartaan markay dareemaan raaxo. Waxay ku bartaan luqadaha jawi dhiirigelin leh, waxay la xiriiraan daryeel bixiyaasha xaaladaha nolol maalmoodka iyo asxaabta. Khabiiradayaga u ciyaara kooxaha (Spielgruppen), xanaanooyinka (Kinderkrippen), qoysaska maalintii (Tagesfamilien) iyo dugsiga xannaanada ee Montessori (Montessori Kindergarten) waa kuwo si gaar ah loo tababaray oo kor loogu qaado horumarka luqadda hab bartilmaameed ah iyo ciyaar leh (eeg liiska adeeg bixiyeyaasha).

Waxaa jira sababo kale oo badan oo loo booqdo dalabka noocan ah marka lagu daro taageerida barashada luuqada Jarmalka. Xarumahaas carruurta waxay ku wada ciyaaraan, ku biiraan koox, horumariyaan shaqsiyadooda waxayna noqdaan kuwa madaxbanaan. Caruurta waxaa la siiyaa taageero dhameystiran.

Sideen ku ogaan karaa inuu ilmahaygu si fiican ugu hadlo luuqada Jarmalka?

Khubaro ka socota Jaamacadda Basel ayaa soo saaray foomka su'aalaha ee habka sayniska. Tani waxay u oggolaaneysaa waalidiinta inay qiimeeyaan aqoonta ilmahooda ee luuqada Jarmalka si sax ah, xitaa haddii aysan ku hadlin Jarmalka laftooda. Foomka su'aalaha waxaa lagu heli karaa luqado badan. Waxaa lagu soo diraa boostada bisha Janaayo qoysaska ku hadla afafka kale ee carruurtooda ay yihiin hal sano iyo bar ka hor intaanay galin dugsiga xanaanada.

Waalidku waa inay si run ah u buuxiyaan foomka su'aalaha.

Bisha Maarso, Adeegga Bulshada ee Chur wuxuu waalidiinta ku ogeysiin doonaa qoraal ku saabsan natiijada iyo tallaabooyinka xigga. Haddii qiimayntu muujiso in aqoonta ilmaha ee luqada Jarmalka aanay ku filnayn gelitaanka dugsiga xannaanada, waalidiinta waxay helayaan codsi ku saabsan inay kaqeybgalaan barnaamijka "Deutsch für die Schule" Haddii waalidku diidaan diiwaangelinta, waxay qoraal ugu gudbin karaan xafiiska Adeegga Bulshada. Kaqeybgal la'aanta ayaa ku dambayn karta ganaax iyadoo loo raaco Farshaxanka. 292 ee Xeerka Ciqaabta.

Diiwaangelinta - hadda maxaa jira? *Meesha xaqiijinta*

Iyada oo ay weheliso diiwaangelinta "Deutsch für die Schule" barnaamijka, waaliddiinta waxay helayaan liiska bixiyeyaasha oo leh kooxaha wada ciyaarista, xanaanooyinka, qoysaska maalinlaha ah iyo dugsiga xanaanada ee hore. Waalidku waxay la xiriiraan xarun, waxay aadaan "iskuday" dhacdooyinka oo sii qabso meel. Maamulka barnaamijka "Deutsch für die Schule" waxay kaalmaysaa waalidiinta sidii ay boos ugu heli lahaayeen.

Haddii waalidku meel heleen, waxay ku buuxinayaan xaqiijinta goobta oo ay weheliso maareeyaha xarunta wax soosaarka. Maamulaha ayaa u diraa xaqiijinta maamulaha barnaamijka.

Immisa jeer ayey tahay inuu ilmahaygu ka qaybgalo? 2 jeer 3 ilaa 4 saacadood usbuuciiba sanadka ka horeeya ee dugsiga xanaanada

Barnaamijku wuxuu ku waajibiyay carruurta inay bartaan luuqada Jarmalka laba maalmood iyo bar usbuucii ee sanadka ka hor intaysan bilaabin dugsiga barbaarinta. Maalintii barkeed ciyaarta kooxdu waxay socotaa ugu yaraan saddex saacadood. Booqashooyinka joogtada ahi waa waajib. Kooxaha wada ciyaara waxay ku saleysan yihiin fasaxyada dugsiga ee magaalada Chur. Xannaanooyinka, sanadka barnaamijka inta badan wuxuu bilaabmaa 1da Agoosto wuxuuna ku eg yahay 30^{ka} Juun. Waalidku waxay oggolaadeen in adeeg bixiyaha uu ku wargalin doono maamulka barnaamijka haddii cunugga uusan si joogto ah uga qeybgelin ama haddii tabaruca la bixin waayo.

Immisa ayey waalidku bixiyaan? Taageero maaliyadeed

Haddii cunug ka qeyb qaato barnaamijka, magaalada Chur waxeey ku biirisaa qarashyada daryeelka qaab hoos u dhigista qiimaha tacrifda. Kuwaas waxaa lagu qiimeeyaa iyada oo loo eegayo dakhliga iyo canshuuraha la cashuuro oo u dhexeeya 20 illaa 80% oo ka mid ah canshuuraha quseeya.

Saacado dheeraad ah ama maalmo dheeraad ah ayaa waaliddiinta laftooda bixiyaan.

Waa maxay macnaha waxbarashada waalidku? Xoojinta waalidiinta

Waaliddiinta carruurtoodu ka qeyb qaataan "Deutsch für die Schule" barnaamijka ballan qaadku inuu kaqaybqaato sideed munaasabodood oo ku saabsan waxbarashada waalidiinta inta lagu gudajiray barnaamijka sanadka. Dhacdooyinkaasi waxay waalidiinta u suurtageliyaan inay ku taageeraan carruurtooda barashada luqadda; waxaa la siiyaa macluumaad ku saabsan nidaamka dugsiga iyo mowduucyo kale oo faa'iido leh. Barnaamijka waxbarashada waalidiinta waxaa loo habeeyay qaab ah in waalidiinta shaqeeya iyo waalidiinta aan lahayn aqoonta luqadda Jarmalka ay iyaguna ka qeyb qaadan karaan. Bixinta waxbarashada waalidiinta waa mid lacag la'aan ah. Waalidiinta dhammeystay inta badan dugsiyada khasabka ah ee dugsiga ku hadla luuqada Jarmalka ayaa ka qeyb gala laba dhacdo.

Maamulka Barnaamijka "Deutsch für die Schule":

Bettina Joos Lopez
Kornplatz 12
7000 Chur
Telefoon 081 254 46 24
Imayll deutschfuerdieschule@chur.ch

Cinwaanka boostada:

Deutsch für die Schule, Kornplatz 12, Postfach 810, 7001 Chur
www.chur.ch